

[Steen Folke]

at man ved, hvad der foregår. Ministeren siger nu, at vi har mulighed for at få informationer, hvis vi er interesserede i det. Gør ministeren brug af disse muligheder? Det kunne være det næste spørgsmål, vi skulle bore lidt videre i.

**Forsvarsministeren (Hans Engell):**

Som jeg nævnte, kan danske myndigheder få alle de oplysninger, vi er interesserede i. Heri ligger selvfølgelig også, at vi følger tæt, hvad der sker deroppe. Vi modtager, som jeg vist nævnte sidste gang, løbende indberetninger deroppefra. De indberetninger studerer vi selvfølgelig med interesse, og såfremt der er særlige problemer, drøfter vi dem og tager dem op. Det har der ikke været anledning til, og det har der ikke været grundlag for, så som sagt kan vi kun udtrykke fuld tilfredshed med det samarbejde, vi har omkring de dansk-amerikanske forsvarsforanstaltninger.

Hermed sluttede spørgsmålet.

### Spm. nr. S 510

3) Til *forsvarsministeren* af:

**Steen Folke (VS):**

»Vil ministeren utvetydigt dementere, at der på Thulebasen i Grønland befinder sig elektroniske anlæg, hvis formål er at overføre ordrer til amerikanske strategiske bombefly om at gå til angreb med atomvåben?«

#### Skriftlig begrundelse

I spørgetiden den 12. januar 1983 stillede jeg i forbindelse med drøftelsen af spørgsmål nr. S 446 flere gange et nogenlunde enslydende spørgsmål til ministeren, men ministeren valgte at svare udenom. Dog sagde ministeren: »Påstanden om, at der findes elektroniske anlæg, der kan bruges til atomangreb på Sovjetunionen, er således ren spekulation.«

Denne spekulation er dog særdeles veldokumenteret i bogen »Grønland – Middelhavets perle« (redigeret af Paul Claesson), der netop er udkommet på forlaget Eirene. Her gøres der indgående rede for kommunikationsanlæggene »Giant Talk« og »Green Pine«, som begge er repræsenteret ved anlæg på Thulebasen, og det hævdes (s. 61), at »de to systemer er oprettet med det ene formål at

overføre den endelige ordre til de amerikanske strategiske bombefly om at gå til angreb«.

Forsvarsministeriet benægtede i første omgang ethvert kendskab til de nævnte anlæg. Dette fremgår af interviewet med kontorcheferne J. Wahl og K. D. Andersen bragt i Information den 6. januar 1983. Den 12. januar sagde forsvarsministeren ikke desto mindre: »Det er almindeligt kendt, at der i mange år på Thule har været en række varslings- og kommunikationssystemer, som der også henvises til i hr. Steen Folkes spørgsmål.« Ministeren sagde også, at installationerne er »blevet tilpasset den teknologiske udvikling«. Spørgsmålet er, om de ikke også er blevet tilpasset udviklingen i USAs atomstrategi. Det ville under alle omstændigheder lune med et utvetydigt dementi fra ministeren.

**Forsvarsministeren (Hans Engell):**

Jeg kan til hr. Steen Folkes spørgsmål oplyse, at der i omkring 20 år har været installeret varslings- og kommunikationsanlæg på Thule, og deres operative brug er ikke ændret gennem årene, og der forudses heller ingen ændringer i de kommende år.

Som det er almindeligt bekendt, er kommunikationssystemer normalt tovejs, og systemerne vil således kunne anvendes i en kontrolfunktion, hvilket i det konkrete tilfælde vil sige, at hvis der bliver iværksat et angreb mod Vesten, vil installationerne på Thule som andre kommunikationssystemer også kunne bruges til at videregive meddelelser til vestlige fly. Men som jeg klart har understreget også i mine tidligere besvarelser her, er det helt afgørende, at de anlæg, der er talt om, ikke inddrages i en offensiv strategi, ligesom anlæggenes oprindelige funktion som forsvarsanlæg er fastholdt gennem alle årene.

**Steen Folke (VS):**

Her var dog en bekræftelse af, at disse kommunikationsanlæg faktisk kan bruges til at formidle ordrer til f.eks. amerikanske bombefly om at gå til angreb med atomvåben, skal vi sige på Sovjetunionen. Det er altså muligt.

Nu har jeg forstået, at nogle af disse anlæg i hvert fald faktisk er envejsanlæg, envejskommunikationsanlæg, som alene har det formål at formidle sådanne ordrer. Nu sagde